

سردبیر محترم،

با سلام

۲. در قسمت اثر بر وزن اندام‌های جنسی قسمت نتایج ذکر شده است "... مصرف همزمان دو آنتی اکسیدان با هم، کاهش وزن بیضه را نسبت به گروهی که فقط سیکلوفسفامید دریافت کرده بودند به طور معنی‌داری افزایش داد" از این جمله اینطور برداشت می‌شود که مصرف همزمان دو آنتی اکسیدان با هم وزن بیضه را بیشتر از مصرف سیکلوفسفامید تنها می‌کاهد. در صورتی که همانطور که از جدول نتایج هم واضح است منظور نویسندگان دقیقاً عکس آن بوده است.

References

1. Shanafelt TD, Lin T, Geyer SM, Zent CS, Leung N, Kabat B, et al. Pentostatin, cyclophosphamide, and rituximab regimen in older patients with chronic lymphocytic leukemia. *Cancer*. 2007;109(11):2291-8.
2. Young SD, Whissell M, Noble JC, Cano PO, Lopez PG, Germond CJ. Phase II clinical trial results involving treatment with low-dose daily oral cyclophosphamide, weekly vinblastine, and rofecoxib in patients with advanced solid tumors. *Clin Cancer Res*. 2006;12(10):3092-8.

سیده شیوا دیباج، رضا عمانی سامانی

- گروه اپیدمیولوژی و سلامت باروری، مرکز تحقیقات پزشکی تولید مثل، پژوهشگاه رویان جهاددانشگاهی، تهران، ایران
 آدرس پستی: سیده شیوا دیباج، گروه اپیدمیولوژی و سلامت باروری، پژوهشگاه رویان، بالاتر از میدان بنی هاشم، خیابان بنی هاشم، بزرگراه رسالت، صندوق پستی: ۱۹۳۹۵-۶۶۴۴، تهران، ایران.
 رایا نامه: shiva.dibaj@gmail.com

در دوره یازدهم، شماره چهارم، زمستان ۸۹ فصلنامه باروری و ناباروری، صفحات ۲۲۷-۲۲۷ مقاله‌ای با عنوان "ارزیابی اثر آنتی اکسیدان‌های عصاره گیاه جینسینگ و ویتامین E بر باروری موش‌های بزرگ آزمایشگاهی نر به دنبال تیمار طولانی مدت با سیکلوفسفامید" به چاپ رسیده است که به یکی از موضوعات مطرح و به روز دنیا، یعنی بعضی روش‌های موثر بر کاهش اثرات مخرب داروهای شیمی درمانی پرداخته است که می‌تواند در راستای کمک به بیماران سرطانی گام موثری باشد. نکات زیر در این مقاله به نظر اینجانبان مورد تأمل است:

۱. به منظور بررسی اثر ویتامین E و جینسینگ، گروه‌های دریافت کننده این دو مداخله و گروه‌های اول تا سوم یعنی گروه کنترل، گروه شش و گروهی که سیکلوفسفامید را به صورت تزریق دریافت می‌کرد مقایسه شده‌اند. روش استفاده شده برای مقایسه این گروه‌ها آنالیز واریانس یکطرفه ذکر شده است که برای مقایسه گروه‌هایی که از طریق گاوژ دارو را دریافت کرده بودند صحیح می‌باشد چرا که در این گروه‌ها تفاوت تنها در یک فاکتور (نوع دارو) است. اما گروه سیکلوفسفامید که دارو را به صورت تزریق داخل صفاقی دریافت کرده است با سایر گروه‌ها در دو عامل تفاوت دارد (نوع دارو و روش دریافت دارو) و در نتیجه احتمال مداخله "روش دریافت" در نتایج وجود خواهد داشت. لذا پیشنهاد می‌شود در این رابطه محافظه‌کارانه‌تر اظهار نظر گردد.